

STICHTING
BEHOUD
DIERENWERELD
VELUWE

Officiëel orgaan van de STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE

INHOUD:	blz.
Voorwoord van de voorzitter	1
Tentoonstelling Acaciahal 1987	2
Tentoonstelling Acaciahal 1988	3
Oproepen	4
Giften	4
Excursie Vierhouterbos	5
Beheersjacht	6
Verslag van een wildspeurtocht	7
Jaarprogramma 1988	9
Nationaal Landschap Veluwe	11
Natuurfotografie	15
Veluwse Sagen	16
Mededelingen	19
Winkelartikelen	20
Werving nieuwe donateurs	21

Tekeningen: Henk Bonekamp
Foto's: Peter Heins
Voorplaat: Slechtvalk

Als wij terugblikken over het jaar 1987, dan moeten wij konstateren dat het jaar is omgevlogen. Dit zal zijn reden onder meer vinden in het feit, dat onze Stichting zo'n goed gevuld programma heeft. Wederom is gebleken, dat onze Stichting in een behoefte voorziet. Al onze activiteiten werden goed bezocht en waren aan de reacties te merken zeer geslaagd. Onze tentoonstelling in de Acaciahal dit jaar overtrof onze stoutste verwachtingen, meer dan 50.000 bezoekers mochten wij binnen onze deuren verwelkomen. Uit de talloze reacties van bezoekers is ons opgevallen, dat heel veel mensen onze Veluwe een warm hart toedragen. Ook onze diaserie was opnieuw een succes, temeer wij deze nu op een heel professionele manier aan het publiek konden tonen. Het ondersteunende werk in het Vierhouterbos, waar wij vorig jaar mee zijn gestart wordt enorm op prijs gesteld en wij hopen dan ook dat wij in de toekomst, ook daar ons steentje mogen bijdragen. Even een blik in dit jaar: Ons programma is rond en ook de tentoonstelling in de Acaciahal heeft gestalte gekregen, meer daarover in ons blad. Als slot wil ik wederom een woord van dank richten aan al diegenen die ons het afgelopen jaar hebben geholpen, op welke manier dan ook. Voor 1988 wens ik U allen een gezond en voorspoedig jaar toe. Blijf ons steunen en bezoek onze activiteiten, want helaas is het zo, dat als de bomen niet meer groen zijn, het grote publiek pas beseft hoe mooi en kostbaar onze Veluwe was.

Uw voorzitter

TENTOONSTELLING 'ACACIAHAL 1987'

Dit jaar hadden wij veel meer tijd om aandacht te besteden aan details inzake onze tentoonstelling, dan het jaar ervoor.

Dat heeft geresulteerd in een duidelijk te herkennen thema, n.l. "Marterachtigen op de Veluwe".

Middels vitrines en diorama's en met een duidelijke tekst kon het publiek kennismaken met de marterachtigen. Ook de nieuw gebouwde vogelvitrine is een daverend succes geworden, gezien de enorme belangstelling welke hiervoor was. Aan het aantal foto's, die van de diorama's gemaakt zijn te meten, waren deze ook beslist een grote trekker.

En dan de bezoekers.....

Het dubbele aantal van vorig jaar, namelijk meer dan 50.000 mensen. Een respectabel aantal, waaruit duidelijk blijkt, dat wij in een grote behoefte voorzien.

Door het slechte weer vielen de avonden, wat bezoekersaantallen betreft, wat tegen, maar dat werd overdag meer dan goed gemaakt.

De opening vond plaats in een zeer informele sfeer en werd verricht door loco-burgemeester Dhr. H.J. Bos.

Zo'n tachtig nieuwe donateurs hebben zich aangemeld tijdens de tentoonstelling en het ligt in de lijn der verwachtingen, dat er nog zeker vele schriftelijke aanmeldingen binnen zullen komen. Verder willen wij nog even die mensen en instellingen bedanken, die aan de succesvolle tentoonstelling hebben meegewerkt.

Natuurhistorisch Museum Leiden
St. ter Bevordering Belangen Berg en Bos
Staatswildreservaat
Gemeente Apeldoorn
Fotografen: Heins, Remelink en Winterink
Natuurschilder: H. Bonekamp
Dhr. W. Fiets
Dhr. Vukkink (elektrisch)
St. Vierhousterbos
Rijksinstituut voor Natuurbeheer - Arnhem

TENTOONSTELLING "ACACIAHAL 1988"

Ook nu zijn reeds de voorbereidingen in volle gang.

Met de ervaring van zo'n vier jaar van organiseren en uitwerken van dit soort tentoonstellingen, proberen wij steeds te zoeken naar nieuwe mogelijkheden om de presentatie zo optimaal mogelijk te maken.

Voor 1988 hebben wij als thema gekozen: "ROOFVOGELS OP DE VELUWE". Roofdieren spreken altijd tot de verbeelding van mensen, wij zullen trachten om de voorlichting omtrent deze roofvogels zo duidelijk mogelijk te laten overkomen bij het grote publiek.

De periode die wij voor deze tentoonstelling hebben gekozen loopt van 10 juli tot 20 augustus.

Openingstijden vanaf 10.00 uur tot 17.00 uur.

Wat de avondopenstelling betreft, hierover is nog overleg gaande met de gemeente.

Uiteraard is de toegang voor de tentoonstelling voor onze donateurs gratis.

Wij zullen U graag van harte verwelkomen.

OPROEPEN

1. Zoals U ongetwijfeld weet brengt het organiseren van al onze activiteiten veel werk met zich mee. Ook het aantrekken van vrijwilligers om de tentoonstelling gedurende ongeveer 50 dagen te bemannen (bevrouwen) vergt de nodige aandacht. Hierbij doen wij dan ook dringend een beroep op U, om als U over enige vrije tijd beschikt en U zich nuttig wilt maken voor het natuurbehoud op de Veluwe, zich beschikbaar te stellen. Bij de voorbereidingen zijn altijd mensen nodig (timmeren, schilderen, vervoer van materiaal, opbouw tentoonstelling). Het bemannen gebeurt in onderling overleg en houdt in winkerverkoop en het beantwoorden van vragen alsmede surveillance in de tentoonstellingsruimte.
Aanmelding en informatie bij het sekretariaat.
2. Werken op de Veluwe is één van onze doelstellingen. Eenmaal in de maand werken wij in het Vierhouterbos onder leiding van de beheerder. Wilt U ook daadwerkelijk betrokken zijn bij het behoud van de Veluwe, geef U dan op als vrijwilliger bij het sekretariaat.

GIFTEN

Van de fam. Willemsen uit Apeldoorn mocht de Stichting in eigendom verkrijgen een geprepareerde blauwe reiger.

Van het Natuurhistorisch Museum uit Leiden ontving de Stichting twee speelkasten in eigendom, waar reeds een dankbaar gebruik van werd gemaakt op onze vorige tentoonstellingen.

Van diverse kanten ontvingen wij geldelijke giften, voor een totaal bedrag van fl. 414,00.

Uiteraard zijn wij als bestuur bijzonder blij met deze giften. Denkt U ook iets te bezitten, wat de Stichting in haar voorlichting kan gebruiken, neemt U dan contact op met het sekretariaat.

EXCURSIE VIERHOUTERBOS

Op een druilige zaterdagmorgen verzamelden wij ons bij het V.V.V - kantoor in Vierhouten. (ongeveer 22 personen).

Toen iedereen aanwezig was en na een welkomstwoord vertrokken wij naar het Vierhouterbos.

Hier stonden de rentmeester dhr. Treep en de beheerder de heer Prins al op ons te wachten. De heer Prins had voor deze gelegenheid een wagen voorzien van banken en keurig netjes afgedekt met plastic. Vooral de kinderen zagen het al helemaal zitten. Nadat ieder een plaatsje had gevonden, zette de traktor zich in beweging. Inmiddels was het ook droog geworden.

De rentmeester ging tijdens de rit in op het ontstaan van het Vierhouterbos en de verdere geschiedenis hiervan. Ook wat de toekomstplannen betreft gaf hij een zeer duidelijke uiteenzetting. Een ieder mocht vragen afvuren op de rentmeester en de beheerder, waar dan ook een dankbaar gebruik van werd gemaakt. Beide heren zetten op een bijzonder duidelijke wijze uiteen hoe een en ander in elkaar zat.

Groot was het enthousiasme toen een groep varkens onze weg kruisten. Later begon het weer zachtjes te regenen en gek genoeg dit tot grote hilariteit van de aanwezigen. De natte laaghangende takken zorgden namelijk iedere keer weer voor verrassende effecten.

Aan het einde van deze zeer leerzame en gezellige excursie wachtte ons nog een verrassing.

Een ieder kreeg namelijk namens het Vierhouterbos een drankje aangeboden waar uiteraard een zeer dankbaar gebruik van werd gemaakt en waardoor wij in de gelegenheid waren om nog wat na te praten.

Kortom een geweldige excursie, want wij hebben niet voor 100 % genoten maar voor 200 %.

Wij zijn er de volgende keer zeer zeker weer bij.

Een donateur

BEHEERSJACHT BINNEN DE GEMEENTE APELDOORN

In de bosbeheersplannen, zoals die op 19 maart 1987 door de gemeenteraad werden goedgekeurd en waarvan de nota faunabeheer een voortvloeisel is, waren alleen de hoofdlijnen geschetst van de beheersuitgangspunten en maatregelen t.a.v. de fauna in de gemeenschappelijke bosgebieden.

In de nota faunabeheer is dit voorgenomen beheer nader uitgewerkt. De doelstelling van het beheer is in de nota faunabeheer als volgt omschreven; "De instandhouding van alle in de terreinen in het wild levende diersoorten in relatie tot elkaar en tot het aanwezige biotoop" (= leefgebied).

Deze doelstelling duidt op een wezenlijke verandering die t.a.v. het beheer van de totale fauna (en dus niet alleen het bejaagbare wild) zal moeten worden ingevoerd. Om deze veranderingen te verwezenlijken is een actief ingrijpen van de mens noodzakelijk om de natuurlijke processen, die veelal door toedoen van de mens in het verleden zijn verstoord, te herstellen.

Hiertoe zijn in de nota een groot aantal beheersmaatregelen opgesomd die tot dit herstel van het natuurlijke evenwicht moeten leiden. Het zou te ver voeren om alle noodzakelijke beheersmaatregelen te noemen.

In het algemeen kan worden gesteld dat deze beheersmaatregelen in de gemeentelijke bosgebieden tot doel hebben om een natuurvolgend beleid te kunnen voeren voor zowel de flora als de fauna.

Voor wat betreft het beheer van het wild dienen de activiteiten van de mens te worden afgestemd op de samenstelling, de grootte en de verdeling van de wildpopulatie op de natuurlijke mogelijkheden. Deze maatregel strookt echter niet met de doelstelling van de sport of recreatiejagers.

Bij de rekreatiejacht wordt "oogsten" als doel nagestreefd. Hoe men het ook wendt of keert; een recreatiejager zal altijd iets te schieten willen hebben. Dit is juist niet het doel van het faunabeheer zoals dat door de gemeente wordt beoogd. Dit is er juist op gericht om d.m.v. een natuurlijk beheer minimaal in te grijpen in natuurlijke ontwikkelingen. Afschieten van dieren past daarbij alleen als het niet anders kan. Deze terughoudendheid bij het afschot voor de wildregulatie is tevens de meest controversiële van alle voorgestelde maatregelen en juist deze maatregel heeft in jagerskringen, ook ver buiten Apeldoorn veel stof doen opwaaien. De diverse jagerskombinaties zagen immers hun jachtterrein verloren gaan.

Door het meer natuurvolgende beheer, het handhaven en zo mogelijk ontwikkelen van het natuurlijke voedselaanbod (zonder bijvoederen zal

immers de populatie van het wild afnemen terwijl bovendien het noodzakelijke afschot in beginsel in eigen beheer dient plaats te vinden door de gemeentelijke boswachters.

Voor zover nodig zullen daarbij jagers worden uitgenodigd.

Overgenomen uit Milieu berichten nr. 28, 15 oktober jl. van de gemeente Apeldoorn.

VERSLAG VAN EEN WILDSPEURTOCHT op de fiets 12 sept. 1987

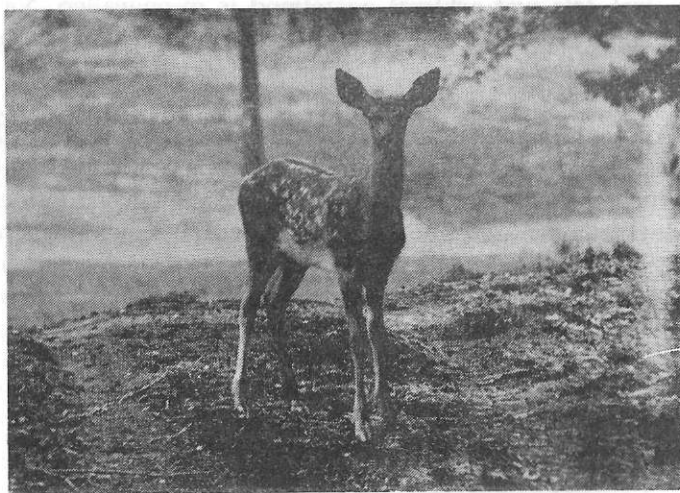
's-Morgens om 7.15 uur zijn we met 12 mensen vertrokken vanaf de parkeerplaats bij de Echoput voor een wildspeurtocht op de fiets.

Enkelen van ons waren reeds om 4.30 uur opgestaan (er waren mensen uit Laren, Zeist en Utrecht bij). De vooruitzichten waren niet best wat het weer betrof, iets wat achteraf ontzettend is meegevallen. Na enkele minuten gefietst te hebben zijn we even gestopt, het verkeerslawaai achter ons latende. De excursieleider ging iets vertellen over het ontstaan van de Kroondomeinen en omliggende dorpen.

Ook gaf hij een uiteenzetting over de flora en fauna van de Kroondomeinen. Weer verder fietsende zagen we voor ons een hinde met kalf de bossen in vluchten. Erg opvallend was de rijke variatie aan paddestoelen die we tijdens de fietstocht zagen. Duidelijk was te zien dat de heide er aanzienlijk beter aan toe was dan de afgelopen twee jaar met zeer droge zomers en strenge winters. De regen van de afgelopen zomer heeft toch ook z'n goede kanten. Wel vertelde een vroege imker ons dat, ondanks de bloei van de heide, de opbrengst van honing tegenviel door de vele regen en wind. Tijdens de rustpauzes konden we genieten van "het kleinere wild" zoals spinnen, vele soorten insecten o.a. schitterende libellen. Mossen waren, ook door de invloed van de regen, veelvuldig aanwezig in prachtige kleuren en soorten.

Opvallend is hoeveel leven er tussen kruipt als je de mossen wat dichterbij bekijkt. Tijdens de tocht zagen we op diverse plaatsen wilde zwijnen met al wat groter wordende frislingen (biggen) en overlopers (biggen van vorig jaar). Door de oplettende blik van de excursieleider hebben we ook nog een reusachtig edelhert gezien althans z'n gewei en een gedeelte van z'n kop. Hij lag rustig in het gras te herkauwen. Zo te zien hadden we met een 18 - ender te maken. Er waren geen andere herten in de buurt. Hij had zich dus al afgezonderd i.v.m. de naderende bronsttijd. Bij deze tocht bleek dat het nodig is dat alle deelnemers een dagkaart voor de Kroondomeinen moeten hebben aangezien wij die allen moesten tonen aan een ons passerende boswachter. Toen er een mogelijkheid was de tocht iets te bekorten werd dit door alle deelnemers afgewezen en werd de tocht voortgezet wat nog een fraaie ontmoeting met wilde zwijnen opleverde. Resumerend kunnen we van een zeer geslaagde excursie spreken die ons door een prachtig stuk van de Kroondomeinen heeft gevoerd. Hartelijk dank aan de organisatoren en de excursieleiding.

Een van de deelnemers,
H.L. Kats

JAARPROGRAMMA 1988

Ook dit jaar organiseren wij weer van alles voor onze donateurs. Deelname aan alle activiteiten gratis met een introductie.
Doe als velen; geef U op en ga mee !!!!!

- 20 februari : Dia-lezing Theo Winterink.
Onderwerp: "De Veluwe door het oog van de kamera" De lezing wordt gehouden in motel de Cantharel in Ugchelen in de Jachtzaal. Aanvang 14.00 uur.
- 12 maart : Wildspeurtocht (wandeling). Duur ongeveer 3 uur.
Vertrek 16.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echoput.
- 16 april : Excursie (fietstocht). Duur ongeveer 3 uur.
Vertrek 7.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echoput.
- 11 mei : Op de avond van deze dag brengen wij een bezoek aan de wildtoren van het Staatswildreservaat. Hier krijgt U deskundige uitleg over het aldaar gevoerde beleid met betrekking tot het wildbeheer.
Vertrek 19.00 uur vanaf de parkeerplaats van Motel de Cantharel te Ugchelen.
- 4 juni : Wildspeurtocht per fiets. In een rustig tempo gaan wij een wildrijk gebied verkennen. De duur hangt een beetje van de deelnemers af, maar in ieder geval drie uur.
Vertrek 18.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echoput.
- 10 juli /
19 augustus : Tentoonstelling Acaciahal, zie elders in dit blad.
- 23 juli : Excursie Vierhousterbos
Verzamelen om 9.00 uur bij het V.V.V. kantoor te Vierhouten.
- 6 augustus : Excursie (wandeling). Duur ongeveer 3 uur.
Vertrek 18.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echoput.

NATIONAAL LANDSCHAP VELUWE

- 10 september : Wildspeurtocht per fiets. Duur ongeveer 4 uur.
Vertrek 7.00 vanaf de parkeerplaats van de Echopot.
- 1 oktober : De bronstijd van de edelherten is omstreeks deze tijd in volle gang. Via een nachtelijke fietstocht van ongeveer vier uur willen wij proberen U hier iets van te laten horen. Vertrek 23.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echopot. Deze excursie is onder voorbehoud i.v.m. afsluiting wegen.
- 12 november : Dia-lezing door Peter Heins.
Onderwerp: Dierenwereld Veluwe; Vier Jaargetijden.
De lezing wordt gehouden in de jachtzaal van Motel de Cantharel te Ugchelen, aanvang 14.00 uur.
- 30 december: Wildspeurtocht (wandeling).
Vertrek 14.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echopot.

Deelname voor donateur met 1 introducé gratis voor alle activiteiten !

U wordt dringend verzocht zich van te voren op te geven als U met een van de activiteiten wilt meedoen (behalve voor de dia-lezingen). De Stichting behoudt zich het recht voor, om in geval van onvoldoende deelnemers een evenement af te gelasten. De dia-lezingen worden gehouden in de Jachtzaal van Motel de Cantharel te Ugchelen, gelegen aan de weg Apeldoorn - Hoenderloo. De Echopot is gelegen aan de oude weg Apeldoorn - Amersfoort, vlakbij de afslag Hoog-Soeren.

Aanmeldingen en verdere informatie:

W. Fiets telefoon: 055 - 21 75 09
H. Kersten telefoon: 055 - 33 59 93

De Veluwe, een begrip in ons dichtbevolkte Nederland. Eén groot natuurgebied met zijn bossen, heidevelden en stuifzanden. Karakteristiek ook in dit gebied zijn de beken, sprengen en de vennen en niet te vergeten de voor Nederland zo zeldzame diersoorten als edelherten en wilde zwijnen.

Toch wordt dit gebied van verschillende kanten bedreigd.

Er zijn erg veel militaire activiteiten; de rust wordt te vaak verstoord en ook de recreatieve druk vraagt om oplossingen om de Veluwe als waardevol landschap- en natuurgebied te kunnen behouden. Rijk en Provincie hebben daarom besloten om van de Veluwe een "Nationaal Landschap" te maken. Dat betekent dat er bijzondere regels zullen moeten gelden voor behoud en beheer van de Veluwe.

Omdat de Veluwe te groot is om hiervoor in zijn geheel regels op te stellen is de Veluwe opgedeeld in vijf gebieden waarvoor zogenaamde "integrale deelplannen" worden opgesteld. Een integraal deelplan is een plan voor een deel van de Veluwe waar alle van belang zijnde aspecten in onderlinge samenhang (integraal) worden behandeld.

Een integraal deelplan van de Zuidoost-Veluwe is al klaar en is in 1986 vastgesteld. De provincie heeft nu het integraal deelplan van Noordoost-Veluwe klaar.

INTEGRAAL DEELPLAN NOORDOOST-VELUWE

Het integraal deelplan Noordoost-Veluwe behandelt alle van belang zijnde aspecten zoals beheer van bos en natuur, grofwildbeheer, verkeersmaatregelen en maatregelen voor de openluchtrecreatie in onderlinge samenhang. Het integraal deelplan zelf bestaat uit 3 delen, te weten;

- a. een ruimtelijk ontwikkelingsplan; dat wil zeggen een plan dat aangeeft hoe de provincie denkt over de ruimtelijke ordening van het gebied.
- b. een plan voor inrichting en beheer; hierin wordt de ruimtelijke ontwikkeling "vertaald" in maatregelen voor inrichting en beheer.

- c. een uitvoeringsprogramma; dit is een programma waarin de provincie aangeeft welke maatregelen wanneer opgenomen gaan worden, hoeveel ze kosten, wie er aan mee doen enz.

Diverse in het oog springende maatregelen geven wij hieronder weer;

HET GEBIED TEN OOSTEN VAN DE A 50

Door slechts enkele zandwegen voor het gemotoriseerde verkeer af te sluiten - te weten de Wapenveldseweg en de Koerbergseweg - kan het rustige karakter van dit gebied worden versterkt. Met name het Zwolsche Bos wordt dan aantrekkelijker als rustig wandelgebied.

HET GEBIED TUSSEN DE A 50 EN DE WEG EPE-NUNSPEET

In dit gebied is een groot aantal, veelal openbare, zandwegen te vinden. Naast andere factoren belemmert het gemotoriseerde verkeer de natuurlijke uitwisseling van het grofwild tussen deze bossen en de Oldenbroekse en Doornspijkse heide.

Om deze redenen is het gewenst zoveel mogelijk zandwegen in dit gebied af te sluiten voor het gemotoriseerde verkeer. Ook is het gewenst enige verharde wegen 's-nachts (gedeeltelijk) af te sluiten voor het gemotoriseerde verkeer. Men denkt hierbij aan (delen van) de Nieuwe Zuidweg, de Dellenweg en de Elburgerweg (Heerde).

HET GEBIED TUSSEN DE SOERELSEWEG EN DE VIERHOUTERWEG

Dit gebied is erg belangrijk voor de trek van het grofwild. Het is daarom wenselijk de onverharde wegen Korrenbergweg, Gortelseweg, van Manenspad, Tepelbergweg, Boerweg en Langeweg af te sluiten.

DE KONINKLIJKE HOUTVESTERIJ HET LOO

Hier wil men de grotendeels onverharde Elspeterweg af sluiten vanaf de Enkhoutweg evenals 't Rechte Wegje en de weg langs de Echoput. Ook acht men het wenselijk de (verharde) Elburgerweg tussen Nierssen en Oranjelaan af te sluiten omdat hiermee het grofwildraster in oostelijke richting kan worden verplaatst en dus het leefgebied kan worden vergroot. De Gortelseweg tussen Hanendorperweg en Wildweg komt ook in aanmerking om 's-nachts afgesloten te worden.

HET GEBIED TEN ZUIDEN VAN DE AMERSFOORTSEWEG

Onverharde wegen die in aanmerking komen om afgesloten te worden zijn Asselseweg, Milligerweg en de Rode Weg.

In het gehele plan Noordoost-Veluwe komen nog tal van andere plannen aan de orde, zoals;

Fietsen	Een nieuwe fietsroute door het paleispark,
Een nieuwe fietsroute van Gortel door de Koninklijke Houtvesterijen Het Loo naar Uddel,
Een route direct ten westen van Apeldoorn,
Een route tussen Hattem en 't Zwolsche Bos.
Wandelen	Andere toegangsregeling Koninklijke Houtvesterij Het Loo, In- en uitgang voor wandelaars aan de noordkant van het paleispark,
Nieuwe wandelroutes bij de Leemcule, aan de Wapenvelder Molenweg, aan het eind van het Manenspad/Boerweg, ten westen van Gortel, ten zuiden van Nierssen, aan de Aardhuisweg en Asselseweg.

Dagrekr. Nieuw wildobservatiepunt bij de Valkenberg, eveneens een nieuw wildobservatiepunt in het park Berg en Bos.
"Apeldoorn-West
"Heerderstrand
"Schaapskooi aan de Elburgerweg te Heerde
"Motorcrossen

FAUNABEHEER

Op de Veluwe komen tal van diersoorten voor. Het meest bekend zijn de herten, reeën en wilde zwijnen, maar ook is er de das, boommarter, de vos en zijn er vele vogelsoorten, zoals de havik en de buizerd. In het integraal deelplan wordt voorgesteld om op den duur de twee leefgebieden voor het grofwild (de vrije wildbaan in het noordoostelijke deel en de gesloten wildbaan in de houtvesterij het Loo) met elkaar te verbinden en in 't algemeen belang de wildwisselmogelijkheden te vergroten. Middelen hiertoe zijn o.a. het verwijderen van rasters en het rustiger maken van de bos- en natuurgebieden door vermindering van het gemotoriseerde verkeer.

U ziet dat men heel wat van plan is.

En dit is slechts een greep uit de tal van maatregelen die de provincie voor ogen staat om van het Nationaal Landschap Veluwe een succes te maken. Het complete plan kunt U bestellen à fl. 15,== bij de dienst Voorlichting en Inspraak van de provincie Gelderland. Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM (tel. 085 - 59 22 14).

NATUURFOTOGRAFIE

Zo'n 25 jaar geleden hield ik mij al bezig met natuurfotografie, in die tijd was ik een van de weinigen en je werd dan ook als zonderling bestempeld.

In de loop der jaren is het aantal sterk toegenomen. Door het stijgen van de welvaart kregen de mensen meer vrije tijd en de behoefte aan ontspanning in de vrije natuur steeg. Ook het natuurbesef groeide onder invloed van lektuur, radio, televisie en voorlichting.

De belangstelling voor het natuurgebeuren nam toe en velen wilden het ook "life" mee gaan maken en trokken fietsend, wandelend of autorijdend de natuur in.

Sommigen combineerden het oog met de lens, want ook de kamera was betaalbaar geworden en sterk verbeterd, zo groeide het aantal natuurfotografen.

Velen zijn er aan begonnen maar door teleurstellingen en onkunde vielen zij toch weer af. Want natuurfotografie vraagt meer dan het bedienen van een kamera. Het vraagt kennis van de natuur en terrein, onder meer hoe gedragen dieren zich, wanneer en waar laten zij zich zien en hoe verontrust of verstoort je ze niet.

Ook de mentale instelling speelt een grote rol; het vraagt om doorzettingsvermogen, je moet geduld op kunnen brengen, tegen ontberingen en teleurstellingen kunnen. Want net de mooiste opnamen waar je voor dag en dauw uren voor in de koude of regen hebt gezeten zijn onscherp of overbelicht.

Ook moet men kritiek van anderen kunnen velen en zelfkritiek hebben om te bepalen wat goed of mooi is. Bovendien moet je fotografisch inzicht hebben, onder meer kennis van compositie, vlakverdeling en belichtingstechniek. Hoe benut je bepaalde effecten als mist, nevel en tegenlicht, want je moet proberen iets van jezelf in de foto te leggen in de vorm van sfeer, of landschap, anders wordt de foto alleen maar registratie van een onderwerp.

Al met al vraagt het nogal wat om tot een goede en verantwoorde natuurfoto te komen. Maar de resultaten geven jezelf en ook anderen door middel van exposities of lezingen veel voldoening.

DE HOOGHE DUVEL EN DE ROOIE HEG

Er was eens een boer uit Nunspeet, die in Wiesel hakhout kwam halen; maar toen hij den wagen hoog had opgetast en huiswaarts wilde keeren, kon zijn paard niet voort en bemerkte hij, dat het dier ziek was geworden. Zoo kwam het, dat hij het paard in Wiesel liet en een veearts ging halen, na eerst, aan een daar wonende boer, verzocht te hebben den wagen met hout voor hem naar Nunspeet te rijden. Deze boer zond zijnen knecht met zijn paard. De knecht spande den zwarte voor den wagen en reed weg.

De zon brandde fel, en boven de hei stond een laaie gloed van trillende middaghitte. Zoo reed hij naar Nunspeet.

De vlammende toortsen der zon waren reeds lang uitgebluscht en de vuren van het avondrood smeulden zelfs niet meer, toen hij in den nacht op het losse paard huiswaarts keerde.

Een enkele ster stond te pinken tusschen wat zacht zwevende teere nachtwolken.

't Was stil overall. De dorpjes en buurten welke hij door reed, lagen reeds te slapen tegen de heuvelhellingen.

Het ketsen van de hoeven sloeg de stille stuk en in het bosch schreeuwde de boschhaan 1) 'Krie-oe, 'k krieg oe'. Dat hoorde de boerenknecht wel, maar

hij was een onverschillige jonge kerel en hij schreeuwde terug, zoodat de slapende echo's er van wakkerschrikten.

Diep in den nacht kwam hij eindelijk bij den Hoogen Duvel. Hij herinnerde zich de verhalen die hij gehoord had over den boozen geest Osschaert, die daar huisde en een plaag was voor heel den omtrek, totdat de heilige hermiet die aan het Uddeler-meer woonde, met een ijzeren kruis, den kwelduivel terug gedrongen had op den Hoogen Duvel, waar hij negen en negentig jaar blijven moest.

De boer bij wien de knecht diende, had den boozen Osschaert wel in de struiken hooren snurken, en ook wel een blauw licht op den Hoogen Duvel gezien. En de buurman had er eens hoonend geroepen:

Griepke, griepke grauw
a'j me griepen wilt, griep me dan gauw.

Toen was er een groot zwart monster met vreeselijke zwaarte boven op hem gesprongen. Hij had de klauwen in den rug gevoeld en dacht het te zullen besterven. Hij had geloopt met de laatste kracht der wanhoop, tot het monster eensklaps los liet, want verder dan den Hoogen Duvel kon het niet komen.

De knecht geloofde van al die verhalen "heel niemendal" en had er om gelachen.

Nu hij den berg opreed wilde hij toch wel eens zien, wat er van al dien zot-tepraat aan was. Gebeurde er iets, dan 1) = *boschuil*.

was het nog niet erg. Als hij aan den anderen kant den voet van den berg bereikt had, zou de kwelgeest hem toch moeten loslaten,

En boven op den berg gekomen riep hij uit alle macht:

"Griepke, griepke grauw
a'j me hebben wilt, griep me dan gauw..."

Er sloeg een vlam uit den weg omhoog, een dreunende slag volgde. 't Paard steig-gerde hoog op, zoodat de jonge man, als hij een minder goed ruiter geweest ware, eraf gestort zou zijn.

Tegelijkertijd zag de knecht achter zich een groot zwart gevaarte op hem afkomen, dat met vurige klauwen naar hem greep. Hij zette het paard in draf en met de ooren in den nek stormde het met zijnen berijder den berg af. De booze Osschaert bleef achter.

Wel was de ruiter wat geschrokken; maar zich bij den eik aan den voet van den berg veilig achtend, nu het monster hem niet verder volgen kon, keerde hij zich op het paard om en lachte den kwelduivel hoonend uit.

Daar stootte de geest een woedend gebrul uit, dat ver in 't rond weerklonk en uit het bosch dat ter weerszijden van den weg gelegen is en de Rooie Heg genoemd wordt, sprongen een aantal weerwolven-met groen lichtende oogen te voorschijn. Nu was het lachen uit en de roekeloze knecht werd van een grooten angst

bevangen.

Het schichtige paard stormde als een wervelwind over den weg, De kop vooruitgestrekt, de neusvleugels trillend van angst. De galop van zijn neerbeukende hoeven sloeg de kluiten en keien uit den grond.

Het werd een duivelsche rit op leven en dood.

In duizelingwekkende vaart sleurde het paard zijn bereider langs takken en struiken en de man zette het tot nog grooteren spoed aan, tegelijk doodsangsten uitstaande, dat de krachten van het vermoeide dier uitgeput zouden zijn vóór het einde van den weg.

De weerwolven huilden als een dolle verschrikking vlak achter hem aan; maar de vlugge zwarte won eindelijk iets op de vervolgers, die een vreeselijk gehuil aanhieven en de vervolging sneller en sneller voortzetten.

Nu scheen het paard uitgeput te zullen neerstorten. Telkens struikelde het, doch schoot dan weer vooruit.

In de verte zag de ruiter de veilige hoeve al, maar de weerwolven wonnen. Hij hoorde hun gehuil steeds dichterbij komen en voor 't laatst zette hij de trouwe zwarte tot uitersten spoed aan.

Het dier wankelde, struikelde weer; de ruiter hield het nog op. De takken striemden den man in het gelaat.

In een razende vaart reden ze het erf op en met de laatste en uiterste krachtsinspanning, droeg het kloeke dier zijn berijder tot op de deel. Het was hoog tijd.

Toen de knecht de groote deeldeuren snel dichtsloeg en er den boom voorschooft, waren de spookwolven op geen twee vadem meer van hem af.

Hij hoorde hen buiten spijtig janken. Het trillende paard zag met verwilderde oogen rond, of het zijnen eigen stal niet herkende en het was zoo nat bezweet, dat het wel geleek of het uit 't water kwam.

De knecht klopte het arme dier vriendelijk en dankbaar op den hals, verzorgde het goed en ging toen naar bed.

Maar des anderen daags vond de boer zijn Zwarte dood op het stroo liggen.

Des nachts, toen allen sliepen, had, niettegenstaande er een paardekop boven op den stal stond, de nachtmerrie toch nog binnen weten te komen, om zich te wreken op het onschuldige dier.

De boer ontstak in hevigen toorn, toen zijn knecht hem het verhaal van den vreeselijken rit deed en hij zond hem om zijne roekeloosheid op staanden voet weg.

MEDEDELINGEN

In samenwerking met Faunabeheer van het Ministerie van Landbouw en Visserij, zal dit jaar een bedrag van fl. 2.000,— door onze Stichting worden aangewend voor het realiseren van diverse projekten op de Veluwe. In het volgende nummer zullen wij u hiervan verslag doen.

LIDMAATSCHAP BESTUUR

Vanwege zeer drukke werkzaamheden als bestuurslid van een korfbalvereniging heeft de heer Geeraets zich teruggetrokken als bestuurslid bij onze Stichting, wel blijft hij waar mogelijk is, onze stichting steunen. Wij zeggen de heer Geeraets dank voor al die zaken welke hij voor de Stichting heeft gedaan en wensen hem in zijn nieuwe functie binnen de korfbalvereniging alle succes toe.

WINKELARTIKELEN

Na telefonische afspraak met het secretariaatsadres kunt u aldaar o.a. de navolgende artikelen kopen.

Brochures

Reeën 1	f. 3,50
Reeën 2	f. 3,50
Edelherten nader bekeken	f. 3,50
Nestkasten en Vogelbosjes	f. 7,50

Boeken

Zakgids Vogels	f. 19,90
Bedreigde en karakteristieke vogels in Nederland	f. 22,50
AANBIEDING NU	f. 10,00
Zicht op de Veluwe (incl. toeristische kaart)	f. 4,95

Kleurenposters

Edelhert	f. 2,00
Hierdense beek (Herfstbos)	f. 2,00

DONATEURS KRIJGEN OP VERTOON VAN HUN DONATEURSKAART
OP ALLE WINKLARTIKELEN 10 % KORTING !!

WERVINGSAKTIE NIEUWE DONATEURS

Momenteel hebben wij zo'n 200 donateurs. Een prachtig begin natuurlijk, maar uiteraard nog lang niet genoeg.

Immers, om echt een vuist te kunnen maken tegen alle onheil is een sterke achterban nodig.

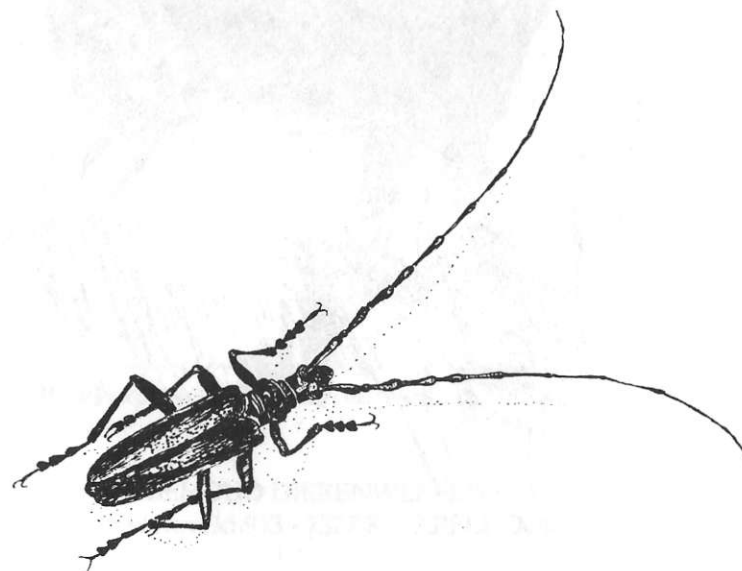
Daarom roepen wij iedere donateur op in zijn of haar omgeving weer een donateur te werven. Meer mag natuurlijk ook.

Om dit te stimuleren krijgt iedere donateur die gedurende het jaar 1988 vijf nieuwe donateurs maakt, het boek: zakgids voor vogels van Haymann ter waarde van fl. 19,90 gratis !!

In deze handig om mee te nemen zakgids kunt u 350 vogelsoorten snel en zeker opzoeken, met maar liefst 1750 kleurenillustraties.

Een standaardwerk in zakformaat. Ook in onze winkel te koop! Helpt u mee onze Stichting groot te maken?

Vermeldt u bij uw opgave van een nieuwe donateur wel even uw eigen naam en adres?

AANMELDINGSFORMULIER NIEUWE DONATEURS

Hierbij geef ik mij op als:

☐ Jeugddonateur (tot 16 jaar)	fl. 7,50 per jaar
☐ Gewoon donateur (vanaf 16 jaar)	fl. 10,00 per jaar
☐ Donateur voor het leven	fl. 250,00

van de STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE

NAAM : _____

ADRES : _____

PSTC/PLAATS : _____

GEB. DATUM : _____

TELEFOON : _____

BEROEP : _____

GIRONUMMER : _____

BANKNUMMER : _____

DEZE DONATEUR WERD OPgegeven DOOR :

NAAM : _____

ADRES : _____

PLAATS : _____

S.V.P. afknippen langs de lijn en in een voldoende gefrankeerde enveloppe zenden aan:

STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE
p/a Landmetersveld 913 - 7327 KG APELDOORN

Na ontvangst van uw aanmelding zal u een acceptgiro worden toegezonden.

STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE

DOEL: Bescherming en behoud van alle op de Veluwe voorkomende diersoorten in hun natuurlijke omgeving, met inachtneming van de druk die een biotoop kan verdragen.

BESTUUR:

VOORZITTER	: D. KRUITBOSCH	TEL. 055-410691
SECR./PENNINGMEESTER	: H. KERSSEN	TEL. 055-335993
LID	: W. FIETS	TEL. 055-217509
LID	: J. KUIPER	TEL. 055-415302
LID	: L. V.D. MEULEN	TEL. 055-415000
LID	: J. SCHEEN-NORTIER	TEL. 055-559580

NIEUWE DONATEURS AANMELDEN BIJ

HET SEKRETARIAAT : LANDMETERSVELD 913
7327 KG APELDOORN

DONATIES:

ONDER 16 JAAR	: f. 7,50
16 JAAR EN OUDER	: f. 10,00
VOOR HET LEVEN	: f. 250,00